

בתי המשפט

004290/06 א		בית משפט השלום ראשון לציון	
25/05/2008	תאריך:	כב' השופטת ד"ר איריס סרוקר	בפני:

		1 . איהאב נסיראת	בעניין:
		2 . אמגד גבארה	
		3 . חוסאם רביע	
		4 . קאסם גבארה	
<u>התובעים</u>	גיא רוזנר	ע"י ב"כ עו"ד	
	נ ג ד		
		יפאורה תבורי בע"מ	
<u>הנתבעת</u>	אליאס אפרת	ע"י ב"כ עו"ד	
		ב"כ הצדדים	<u>נוכחים:</u>

פסק דין**כללי**

1. בפני תביעה אשר בגדרה עותרים 4 התובעים לחייב את הנתבעת לשלם לכל אחד מהם פיצויי כספי, בטענה כי הנתבעת עוולה כנגדם בעוולות של כליאת שווא ושל הוצאת לשון הרע. ביסוד התביעה עומד אירוע עובדתי שאירע ביום 10.8.2000. אין מחלוקת כי באותו יום נדרשו התובעים על ידי נציגי הנתבעת ליתן תשובות באשר לחשדות לגניבה של סחורה של הנתבעת, בהיותם עובדיה. לשיטת התובעים, מהלך התשאול נעשה תוך עיכובם וכליאתם, ובתנאי חקירה אגרסיביים. בתוך כך, אולצו גם להיבדק בפוליגרף. התובעים פרטו את תחושותיהם מיום האירוע והדגישו כי חשו "כעבריינים" הנחקרים על פשע שביצעו כביכול. לצד כליאת השווא, טענו התובעים כי הנתבעת הוסיפה וביזתה אותם בפני עובדי החברה וזאת בגדרם של אסיפת עובדים שזימנה, שלא בנוכחות התובעים, ובה הודע לעובדים כי נתפסו כגנבים וסולקו מהחברה.
2. הנתבעת הכחישה כל אחריות למעשה עוולה. הנתבעת הודתה בכך שביום 10.8.2000 עצרה מיוזמתה קבוצה של משאיות, נהוגות בידי התובעים כעובדיה, וזאת על מנת לבדוק התאמה בין כמויות הסחורה שעל כל משאית לבין הרישומים בתעודות המשלוח. בהמשך לכך, התבקש כל עובד להשיב לשאלות, וזאת במסגרת

א (ראשון לציון) 4290/06 *** איהאב נסיראת, אמגד גבארה, חוסאם רביע ואח' נ' יפאורה תבורי בע"מ
שיחה שהתקיימה בינו לבין נציג הנתבעת. הנתבעת הודתה כי התובעים גם נבדקו
בפוליגרף בתוך כך. ואולם לטענתה השיחה נעשתה מרצונם של התובעים, ולא נכפתה
עליהם. הנתבעת שללה כל טענה של "כליאת שווא". הנתבעת הדגישה את האינטרס
שיש לה באיתור גנבים מתוך עובדיה וציינה כי פעלה באיתורם במקרה דנא בתום לב
ובמסגרת האפשרויות החוקיות המסורות לה. לענין הוצאת לשון הרע – הנתבעת
הודתה בכינוס עובדי החברה בסמוך לאחר אירוע הבדיקה, ואולם שללה את הטענה
אשר לפיה ציינה את שמות התובעים בפני יתר עובדי הסניף הרלוונטי. לשיטת
הנתבעת מדובר היה בהתכנסות לצרכי דיווח והבהרה, ולא היו בדברים שנאמרו
משום הוצאת לשון הרע.

3. במישור הדיוני: מטעם התובעים הצהיר כל אחד מהם. בנוסף הצהירו מר
סמארה ראיד, וכן מר סמארה עאהד. מטעם הנתבעת הצהירו מר יחזקאל יצחק,
סמנכ"ל תפעול; מר יגאל אריה – מנהל תפעול; מר עזרא כהן – מנהל הסניף
הרלוונטי בנווה נאמן, וכן הוגשה חוות דעתו של מר יחיאל מור, בודק הפוליגרף. כל
המצהירים נחקרו בפני במסגרת שתי ישיבות להוכחות. עם תום שמיעת הראיות
(ולאחר הפסקה) סיכמו ב"כ הצדדים בעל פה.

דיון

4. דומה כי אין מחלוקת של ממש בכל הקשור לפן העובדתי בהליך זה. מטבע
הדברים, התובעים צבעו את טענותיהם העובדתיות בצבעים עזים, כמתבקש
מתחושותיהם הקשות. נציגי הנתבעת, לעומת זאת, ביקשו לתאר את הדברים באור
רגוע ומתון, באופן טבעי למי שמבקש להתגונן מפני טענות קשות של כליאת שווא
והוצאת לשון הרע. אם ננסה להפריד את הצבע מתוך המהות העובדתית, ניתן יהיה
להבחין כי למעשה אין מחלוקת בין הצדדים באשר לנתונים העובדתיים הגולמיים.

5. עיון בתצהירי הנתבעת מלמד על הודאתה בנתוני האירוע מיום 10.8.2000.
מר יחזקאל יצחק הצהיר כי "במקרה של התובעים היו חשדות לקיומן של גניבות
מהסניף" (ס' 10 לתצהירו). מר יחזקאל מסביר כי בעקבות אותן חשדות לגניבה,
שהתבססו על חסר במלאי, "החלטנו לקיים חקירה בנושא. אני ניהלתי את החקירה
בעזרתו של מר יגאל אריה" (ס' 11 לתצהירו). כחלק מהחקירה, ביום האירוע הורו
מר יחזקאל וצוותו לכשמונה משאיות ובניהן אלה הנהוגות על ידי התובעים, לעצור
לאחר שעזבו את שטח המפעל. נבדקה התאמה בין הסחורה שבמשאית לבין תעודות
המשלוח (ס' 18 לתצהירו). לאחר מכן התובעים חזרו לסניף, לדרישתו של מר יחזקאל.
בסניף, "התובעים התבקשו לשבת במשרדים באחד מהקרוואנים בהם יושבים עובדי
הסניף ובהם הם עובדים במשך היום (אחד בכל חדר). בכל חדר יש חלון ומזגן והוא
משמש משרד לכל דבר וענין" (ס' 23 לתצהירו). מר יחזקאל הדגיש כי אף אחד
מהחדרים לא היה נעול, והיה ביכולת כל תובע לצאת מהחדר (ס' 24 לתצהירו).
ואולם בחקירתו הודה כי ביקש להפריד בין התובעים על מנת למנוע תאום גרסאות
(פי ע' 39 ש' 17 – 23: "... לא רציתי שיהיו ביחד כי לא רציתי שיתאמו אינפורמציה...
כל אחד היה בחדר נפרד. היה שירותים שם, ומים במקום אחר, לא רציתי שיפגשו,

א (ראשון לציון) 4290/06 *** איהאב נסיראת, אמגד גבארה, חוסאם רביע ואח' נ' יפאורה תבורי בע"מ
 זה לגיטימי. מנעתי אפשרות מפגש ביניהם, שתמיד היו אנשים שלנו לידם. מאיר,
 עזרא, או מאיר מור").

6. משך חקירתם של התובעים על ידי מר יחזקאל וצוותו נמשך כ- 4 שעות (ר' עדותו של מר יחזקאל, פי' ע' 39 ש' 17-33). כל אחד מהתובעים נדרש ליתן תשובות לחשדות בדבר גניבה. התובעים העידו כי חוקריהם – נציגי הנתבעת – הטיחו בהם חשדות כבדים בדבר חוסר נאמנותם לנתבעת ובדבר מידע שקיים בידי הנתבעת אודות גניבה כביכול (ר' למשל ס' 30 לתצהירו של מר איהב נסיראת). מר יחזקאל גרס כי מדובר היה ב"שיחה" (ס' 27 לתצהירו). ואולם מה שנחזה בעיני מר יחזקאל ל"שיחה" גרידא אשר התנהלה לשיטתו "בדרכי נועם, בנימוס ועדינות, ללא צעקות וללא איומים" (ס' 30 לתצהירו), התקבל אצל התובעים כחקירה אגרסיבית ביותר. מר נסיראת העיד שבמשך זמן ההמתנה והחקירה מצוי היה במכולה ללא שתיה, ללא מזון, ללא שירותים ובעלטה (ס' 3 לתצהירו) כך גם הצהיר מר גיאברא אמג'ד, מר חוסאם רביע וכן מר ג'בארה קאסם (בסעיף 3 לתצהירו של כל אחד מהם).

7. כאן המקום לציין כי התובעים נחקרו כל אחד מהם והותירו רושם אמין בפני ביהמ"ש. התובעים שמרו על עקביות בגרסאותיהם, ותשובותיהם עלו בקנה אחד עם התצהירים. התובע 4 סיפר כי בכל פעם הוכנס אחד מהם לחדר החקירה – המכולה (פי' ע' 15 ש' 19-20). אחד החוקרים ישב בחדר ו"אמרו לי אתה גנב, נעשה ככה" (פי' ע' 16 ש' 4). התובע 1 תאר את המעמד בלשון קשה: "היו [במכולה] חומרי ניקיון ופסולת, בלי אויר, בלי חלון, חושך, אין אויר. היה לי שם קוצר נשימה בפנים. אם היה קורה לי משהו את המשפחה שלי היו זורקים לרחוב. היו דברים קשים, לא אנושיים" (פי' ע' 18 ש' 28-29). תובע זה המשיך וסיפר: "אני רוצה לציין קודם כל שלקחו אותי מהמכולה למקום הזה, הייתי מטושטש בכלל, שני אנשים החזיקו אותי ולקחו אותי לחדר ואפילו כסא כמו בן אדם לא ישבתי, עמדתי. חדרי מחסן זה חדר של אחד המנהלים. לא יודע מה זה. היה שולחן ועליו מצלמה וטייפ ואחד כאן, מסביב. והדלת סגורה. הקיפו אותי מכל צד, יחזקאל ישב על הכסא, היו שני חוקרים, היו יותר מארבעה אנשים (פי' ע' 20 ש' 9-12). ובהמשך: "כשעצרו אותי לקחו אותי בכוח החוצה מהמשאית (מסמן בידיו), לקחו לי את הפלאפון ומשכו אותי בכוח מהרכב. מה אני יגיד לך? לא יכולתי להסתובב ולראות אנשים, יכולתי לשבור רגל. ביקשו תעודות סחורה והבאתי. פתחתי את המשאית וספרו ומצאו התאמה" (פי' ע' 20 ש' 17-20). תובע זה העיד על תחושתו שלפיה: "הם אספו אותנו אחד אחד כמו צייד שחיכה למישהו" (פי' ע' 21 ש' 20).

8. לאחר החקירה היחידנית של כל אחד מהתובעים במשרדי הנתבעת, הובלו התובעים לבדיקת פוליגרף במקום אחר. התובע 1 תאר בחקירתו: "מור, יחזקאל, ושני חוקרים שהיו ולקחו אותנו למשרד ברמת גן, ושם גם הופרדנו. כל אחד נסע לבד. נסענו ברכב של החברה. לקחו אותנו כמו עבריינים. לא זוכר כמה מכוניות היו..." התובע 3 תאר גם הוא כי לקחו אותו לבדיקת הפוליגרף (פי' ע' 25 ש' 1-3) גם הוא תאר את החוויה הקשה שחווה עוד קודם לכן בעת החקירה במשרדי הנתבעת. מר רביע אמר כי לא דחפו אותו אלא שאמרו לו להיכנס, "ואם לא לא תלך הביתה נקח אותך

- א (ראשון לציון) 4290/06 *** איהאב נסיראת, אמגד גבארה, חוסאם רביע ואח' נ' יפאורה תבורי בע"מ למשטרה, היה איום" (פ' ע' 24 ש' 20). מר רביע הוסיף: "אמרו שלא יתנו לנו את המשכורת האחרונה" (פ' ע' 24 ש' 22).
9. גם תובע 2, מר ג'אברה, תאר כיצד עצרו אותו בעת שנהג במשאית, לקחו מנו את הפלאפון, "והייתי בהלם. היו 3 שעצרו אותי, אני מכיר רק את מאיר מור שהיה שם ועוד שניים. התברר שזה היה חוקר, והמנהל יחזקאל" (פ' ע' 26 ש' 23-25).
10. 10. במישור עדויות הנתבעת, לצד תצהירו ועדותו של מר יחזקאל שהוזכר לעיל, הוגש גם תצהירו של מר יגאל אריה. גם מר אריה ציין בתצהירו כי נציגי החברה עצרו את המשאיות הנהוגות בידי התובעים, כי המשאיות נבדקו; כי נמצאה התאמה בין הסחורה שבמשאיות לבין תעודות המשלוח; כי התובעים התבקשו לחזור אל הסניף לצרכי חקירה; כי הם "התבקשו לשבת במשרדים" (ס' 21 לתצהירו); אך ציין כי לא היה מעורב בשיחות עצמן.
11. 11. עיינתי גם בעדותו של מר עזרא כהן מנהל הסניף הרלוונטי. גם עד זה הצהיר על קיומן של חשדות לגניבות על ידי התובעים; וסיפר כי התנהלה בחברה בדיקה בענין זה. כאמור, המשאיות נעצרו, נבדקו, נמצאה התאמה בין הסחורה לתעודות, והתובעים חזרו אל הסניף לבקשת נציגי הנתבעת. כאן התבקשו לשבת במשרדים. מר כהן ציין כי גם הוא לא נכח בשיחות עצמן.
12. 12. ניתן לסכם את הפן העובדתי בכל הקשור לבדיקת החשדות על ידי הנתבעת כדלקמן: התעוררו חשדות לגניבה; הנתבעת החליטה לערוך בדיקה; לשם כך וכענין של מהלך פתע עצרה משאיות נהוגות על ידי התובעים ובדקה את תכולתן. בדיקה זו לא העלתה דבר. על כן, התובעים נדרשו לחזור אל הסניף ולהמתין ל"שיחה" עם מר יחזקאל. המתנה זו נכפתה עליהם כפי שנכפית שיחת בירור עם מעסיק. התובעים, בלית ברירה, נמצאו כל אחד מהם בחדר אחר לצרכי בידוד ועל מנת שלא יוכלו לשוחח אחד עם השני. ככל הנראה, היה בידם לשתות ואף לאכול, ויתכן כי לפחות חלק מן החדרים היו מצוידים במזגנים ובכסאות לישיבה. יחד עם זאת, הובהר לתובעים באופן שאינו משתמע לשתי פנים, כי עליהם לשבת ולהמתין לבירור, וכי מהלך של עזיבה יתקל בתגובה מיידית וחמורה, כגון תלונה למשטרה וכן פיטורין. התובעים הועמדו במצב של אין ברירה.
13. 13. לצד ה"חקירה" על ידי מר יחזקאל, התובעים נדרשו לעבור בדיקת פולגרף. לא הוצגו בפני ביהמ"ש טופסי הסכמה. מעדותו של מר עזרא כהן למדתי כי לשיטתו מדובר במהלך שגרתי ומקובל בחברות מזון שונות, ועל כן הנתבעת לא ראתה בכך דבר מה חריג. מכל מקום, אך ברור הוא כי גם מהלך הבדיקה נכפה על התובעים. התובעים לא בחרו במהלך זה מיוזמתם, במצב רגוע ומתוך שיקול דעת. הם עשו כן מתוך שאויימו בפיטורין ובתלונה למשטרה, והבינו כי עליהם לשתף פעולה אם הם מבקשים להציל את משרתם בחברה.
14. 14. כאן המקום להדגיש את פער הכוחות שבין התובעים לנתבעת. הנתבעת היא גוף מאורגן ומוסדר הנהנה מכח אדם מקצועי ומשכיל, ומהררכיה של בעלי תפקידים. לעומת זאת, אין מחלוקת כי התובעים הם אנשים "פשוטים", עובדי כפיים, חסרי השכלה והדיוטות (כפי שב"כ הנתבעת תארה אותם בסיכומיה). לתובעים לא ניתנה

- א (ראשון לציון) 4290/06 *** איהאב נסיראת, אמגד גבארה, חוסאם רביע ואח' נ' יפאורה תבורי בע"מ
 ההזדמנות להעזר בעו"ד ולהיות מיוצגים; הם לא הוזמנו לשיחה בזמנם החופשי; הם
 הועמדו בפני מהלך מתוכנן היטב על ידי נציגי הנתבעת, שכלל את הפתעתם
 בחקירתם בו זמנית, תוך שהם מופרדים האחד מהשני, ומוחזקים בחצרות הנתבעת
 בתנאים של חוסר וודאות.
15. 15. כאמור, אף כי מר יחזקאל ניסה לתאר את מהלכו בצורה שקטה, רגועה
 ומינורית, הרי שהעובדות מדברות בעד עצמן: מדובר במהלך חקירתי משולב, שכלל
 בדיקה פיזית של תכולת המשאיות וכן חקירת התובעים יחידנית, כאשר מר יחזקאל
 נעזר בענין זה בצוות עובדי הנתבעת. אמנם, התובעים לא הוחזקו ב"תנאים קשים",
 ואף לא נפגעו פיזית. יחד עם זאת, הם נדרשו כל אחד להמתין בבידוד באחד החדרים
 עד ל"שיחה" עם נציגי הנתבעת.
16. 16. על רקע פרישת היריעה העובדתית כמתואר לעיל, מתעוררת השאלה
 העומדת על הפרק והיא: האם רשאית היתה הנתבעת לפעול כפי שפעלה, ואם לא
 חצתה בנסיבות הענין את קווי העוולות נשוא התובעה. בענין זה, ב"כ התובעים
 הדגיש את זכויות הפרט של התובעים ואילו ב"כ הנתבעת הדגישה את זכאותה של
 הנתבעת למנוע גניבות. ואמנם, אלה הם האינטרסים העומדים על הפרק ואשר
 טעונים איזון: מחד, עומדת זכאותה של הנתבעת כחברה לשמור ולהגן על רכושה
 וקנינה וכן על צינורות המסחר שקבעה. מן הצד השני, עומדות חריות התובעים
 כעובדים וכבני אדם, וכן כחשודים בעבירה של גניבה. כמובן, זכאותה של הנתבעת
 להגן על רכושה ולמנוע גניבות אינה יכולה להצדיק מהלך של פגיעה בחירותו של
 הפרט.
17. 17. האיזון בין האינטרסים הנ"ל נעשה בדרך המלך על ידי חקירה משטרית.
 הסמכת המשטרה לחקור ולדרוש בחשדות לגניבה, היא אשר אמורה להבטיח את
 בירור האמת ותפיסת העבריינים. כידוע, סמכויות חקירתיות מסורות למשטרה, ורק
 לה. דומה כי אין צורך להרחיב בכגון דא, שהרי אינטרס ציבורי מובהק הוא כי גוף
 שלטוני יבצע פעולות חקירתיות. בסרט "לפני שהשטן ידע", מתאכזב הגיבור הראשי
 מעבודתה העצלה של המשטרה, אשר לא נענית במהירות לקריאותיו ואינה ממהרת
 לחקור בנסיבות הענין. סופה של אותה פרשה דמיונית בכך שהגיבור נוטל את החוק
 לידיו ושם קץ לחייו של העבריין באותו ענין. סיפור דמיוני זה אינו דומה כמובן לכאן.
 ואולם ההקצנה שיש בו מדגישה את החשיבות שבהקפדה על ייחוד סמכויות החקירה
 למשטרה, ולה בלבד.
18. 18. גם מר יחזקאל בעדותו בפני ציין את אכזבתו מחקירות משטריות על דרך
 הכלל ואת אוזלת ידה של המשטרה (פ' ע' 34 ש' 25-21). ואולם האכזבה מפעילותו של
 גורם שלטוני כזה או אחר אינה מקנה את הסמכות השלטונית הסטטוטורית בידי
 הפרט.
19. 19. דומה כי אין צורך להזכיר כי לפי [פקודת המשטרה \[נוסח חדש\] תשל"א –](#)
[1971](#), "משטרת ישראל תעסוק במניעת עבירות ובגילויין, בתפיסת עבריינים
 ובתביעתם לדין..." ([ס' 3 לפקודה](#)). [חוק סדר הדין הפלילי \(חקירת חשודים\)](#), [תשס"ב](#)
 – [2002](#), מייחד את פעולות חקירת חשודים למשטרה. [חוק סדר הדין הפלילי](#)

א (ראשון לציון) 4290/06 *** איהאב נסיראת, אמגד גבארה, חוסאם רביע ואח' נ' יפאורה תבורי בע"מ
(סמכויות אכיפה – מעצרים) תשנ"ו – 1996 מייחד את סמכויות המעצר והעיכוב למי
 שהוסמך לכך לפי חוק. חוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – חיפוש בגוף ונטילת
אמצעי זיהוי), תשנ"ו – 1996, מסמך את המבצעים לפי חוק זה לבצע חיפוש. כל
 הסמכויות הללו הן סמכויות סטטוטוריות. הן לא ניתנו לאדם הפרטי. הטעם לכך
 הוא ברור: העובד הציבורי הוא נטול פניות בדרך כלל, ומוחזק כמי שמסוגל לעשות
 עבודתו ללא ניגוד ענינים ומתוך ראיית האינטרס הציבורי לנגד עיניו. לא כך הוא
 המצב מקום בו מדובר באדם פרטי המבקש לקדם את האינטרס הכלכלי שלו או
 אינטרס אחר.

20. פיים לכאן דבריו הותיקים של כבוד השופט שמגר, כתוארו דאז, בבג"צ
39/82 הנפלינג ואח' נ' צבי צילקר ראש עיריית אשדוד ואח', פ"ד ל"ו (2) 537, בע'
 : 541

"... אין זה מתקבל על הדעת, כי סמכויות סטטוטוריות יוענקו לאדם פרטי,
 שאיננו משרת במערכת שכוננה על פי דין או שאינו חלק ממערכת שלטונית
 מוגדרת, ואשר מעמדו, חובותיו וזכויותיו, מתמצים אך ורק בכך שנמסרו לידי
 סמכויות ביצוע... דומה הדבר לכך, לו הוענקו סמכויות של שוטר לידי מי שאיננו
 חלק מחיל המשטרה ואף איננו משרת במסגרת ארגונית דומה, הנתונה למרות
 השלטונות ותופעה כגון זו איננה מתקבלת על הדעת ואף נוגדת את עקרונותיו של
 שלטון החוק ושל כללי המנהל התקין אשר כאמור לעיל חייבים להיות פועל יוצא
 ממנו".

21. מן הכלל אל הפרט: במקרה דנא, דומה כי נטשטשו לנתבעת הגבולות בין
 מהלכים חוקיים העומדים לרשותה, לבין ביצוע פעולות של הפרדה בין חשודים,
 עיכובם וחקירתם, ואף בדיקתם בפוליגרף – פעולות המסורות בלעדית לסמכות
 המשטרה. פעולות אלה אינן מצויות בסל הכלים הלגיטימיים העומדים לרשותה של
 חברה מסחרית או מעסיק. הנתבעת רשאית לסגן טוב יותר את המועמדים לעבודה
 אצלה. היא רשאית לנקוט אמצעי בטיחות מניעתיים, כגון בדרך רישומית ובדיקת
 מלאי ותכולה. היא רשאית לערוך מעקב של ספירה. היא גם רשאית לזמן עובד
 לשיחה. ואולם במקרה דנא, הנתבעת חרגה מכל אלה. הצטברות פעולותיה הובילה
 לכלל חריגה מאותם אמצעים חוקיים העומדים לרשותה, בכך שעכבה, הפרידה,
 דרשה באופן סמכותי ותוך איום מרומז המתנה של כל נחקר, חקרה ואף חייבה
 בביצוע בדיקת פוליגרף.

22. כאמור, התובענה שבפני מבוססת על שתי עוולות נטענות: כליאת שווא
 והוצאת לשון הרע. אשר לכליאת שווא - סעיף 26 לפקודת הנזיקין [נוסח משולב]
 קובע כדלקמן:

"כליאת שווא היא שלילת חירותו של אדם, שלילה מוחלטת ושלא כדין, למשך
 זמן כלשהו, באמצעים פיזיים או על ידי הופעה כבעל סמכות".

23. בנסיבות הענין, מתקיימים יסודות העוולה. אמנם, הנתבעת לא נקטה
 באמצעים פיזיים. התובעים הודו כי לא הותקפו ולא נדחפו אל תוך חדרי הנתבעת;

- א (ראשון לציון) 4290/06 *** איהאב נסיראת, אמגד גבארה, חוסאם רביע ואח' נ' יפאורה תבורי בע"מ
ואולם הם נדרשו לעשות כן בצורה שאינה משתמעת לשתי פנים, על ידי גורמים
בכירים בנתבעת, אשר הופיעו כלפיהם כבעלי סמכות. שוב ראוי לציין את פערי
המעמד והכוחות בין הצדדים. אמנם, הכליאה לא נעשתה ללא סוף אלא הוגבלה
לטווח של מספר שעות. ואולם, לפי הוראת החוק, גם "משך זמן כלשהו" מספק לענין
זה.
24. 24. לאחר שעיינתי בתצהירי הצדדים ושמעתי את חקירותיהם אני קובעת
במישור העובדתי כי חירותם של התובעים אמנם נשללה במעמד החקירה על ידי
נציגי התובעת ביום 10.8.2000, בעת שהובלו למשרדי הנתבעת והצטוו להמתין שם כל
אחד בחדר נפרד לחקירה.
25. 25. אשר לעולת לשון הרע – טענה זו מבוססת על אירוע סמוך לאירוע החקירה
מיום 10.8.2000. לפי הנטען, באותו יום של חקירה, או בסמוך לאחר מכן, כונסו
עובדי הנתבעת בסניף הרלוונטי על ידי נציגי הנתבעת ל"אסיפת חובה". התובעים לא
זומנו, שכן שניים מהם פוטרו, ושניים אחרים לא הגיעו עוד לעבודתם, מחמת שהבינו
גם הם כי הם מפורטרים בפועל (למשל סעיף 6 לתצהירו של תובע 2 וכן סעיף 6
לתצהירו של תובע 3). באותה אסיפה, לפי הנטען, הציגו נציגי הנתבעת את התובעים
כ"גנבים", והכפישו את שמם.
26. 26. הנתבעת הודתה כי אמנם כינסה אסיפת עובדים. מר יגאל אריה העיד
בסעיף 23 לתצהירו כי במועד סמוך לאירוע החקירה כינס את עובד הסניף וציין
בפניהם "כי היו חשדות של גניבות בסניף והיתה ביקורת פתע. עוד ציינתי כי נהגים
תוחקרו בחשד להפרת אמונים וגניבות וכי בכוונת יפאורה להמשיך ולבדוק אם
מתקיימות גניבות מהסניף. לא ציינתי שמות כלשהם. פרט לכך גם לא נאמר דבר
נוסף". מר עזרא כהן ציין בתצהירו כי: "מטרת הכינוס היתה להזהיר את העובדים
ולציין כי בכוונת יפאורה להמשיך ולעקוב אחר נושא הגניבות ולבצע בדיקות בנושא –
גם בדיקות פתעי" (ס' 22 לתצהירו).
27. 27. אני מקבלת את עמדת הנתבעת אשר לפיה באותו כינוס עובדים, שעצם
עריכתו אינו מוכחש, לא צוינו שמות התובעים אחד לאחד. התובעים עצמם לא נכחו
בכינוס. העדים שהעידו בקשר לכינוס לא תמכו בטענה אשר לפיה צוינו שמות
מפורשים. כך, מר סמארה עאהד כלל לא זכר את הכינוס (פ' ע' 30 ש' 16 – 17). מר
סמארה ראיד טען בתצהירו כי שמע את שמות התובעים בכינוס (ס' 8: "גם ציינו את
שמות העובדים"). ואולם, בחקירתו הסתפק בטענה אשר לפיה מה שנאמר הוא
"כנופיה מטייבה" (פ' ע' 28 ש' 29 – ע' 29 ש' 2).
28. 28. למרות זאת, אני סבורה כי בנסיבות הענין די היה בעצם הכינוס בסמוך
לאחר אירוע החקירה על מנת להפנות אצבע מאשימה וזרקור מסנוור לכיוונם של
התובעים. הטעם לכך נעוץ בצירוף שני נתונים: ראשית, הכינוס נערך בסמוך לאחר
אירוע החקירה. העיתוי לימד על זיקה בין חקירת התובעים לבין הכינוס. מכיוון
שמדובר בסניף קטן יחסית, המונה כ: 30-40 עובדים (לפי עדותו של מנהל הסניף מר
עזרא כהן), הרי שאך ברור היה כי עצירת המשאיות וחקירת התובעים תוודע
במהירות רבה. ואמנם, מר יגאל אריה הסביר כי הצורך באספת העובדים נבע לאחר

- א (ראשון לציון) 4290/06 *** איהאב נסיראת, אמגד גבארה, חוסאם רביע ואח' נ' יפאורה תבורי בע"מ
 שנגמר התחקיר, וזאת משום שחלק מהעובדים חווה את האירוע, וחלק אחר שמע
 עליו, והיה צורך להבהיר את הדברים (פ' ע' 41 ש' 30 - ע' 42 ש' 2).
29. שנית, אין מחלוקת כי התובעים עצמם לא נכחו באירוע האסיפה. השילוב
 בין שני הנתונים – חקירת התובעים בסמוך לפני הכינוס והעדרותם של התובעים
 מהכינוס עצמו, אלה סימנו את התובעים כחשודים נשוא הכינוס. ודוק: נציגי
 הנתבעת הודו כי מטרתו של הכינוס היתה להזהיר את יתר העובדים לבל יהיה גורלם
 יהא לגורל התובעים. בסעיף 22 לתצהירו של מר עזרא כהן נרשם במפורש: "מטרת
 הכינוס היתה להזהיר את העובדים ולציין כי בכוונת יפאורה להמשיך ולעקוב אחר
 נושא הגניבות..." (ראו גם סעיף 24 לתצהירו של מר יגאל אריה). מר אריה הודה
 בחקירתו כי העיתוי של הכינוס אינו מקרי ובמכוון הוא נבחר לאחר החקירה, ולא
 בוצע קודם לכן. הוא הסביר כי מטרת החברה היתה קודם כל "לתפוס" את הגנבים,
 ואז להזהיר את עובדי החברה (פ' ע' 45 ש' 3: "כדי לעצור את הסחף של זה, קודם
 רוצים לתפוס, לדבר באופן כללי זה לא לעניין"). מר אריה התכוון בכך כי שיחה כללית
 איננה אפקטיבית. החברה ביקשה למצות מהלך חקירתי שביצעה, ולאחר מכן להציג
 את ממצאיה בפני ציבור העובדים.
30. 30. לא למותר לציין בהקשר זה, כי לנציגי הנתבעת אשר נכחו בכינוס, היה ברור
 על מי הם מדברים באותה אסיפת עובדים. כך הודה מר יגאל אריה בחקירתו (פ' ע'
 44 ש' 25-26). כפי שהם עצמם הבינו למי התכוונו, כך ניתן להבין כי העבירו את
 השדר לעובדים שנכחו בכינוס.
31. 31. בנסיבות אלה, היה בכינוס משום גינוי לתובעים והוצאת שם רע, עוד בטרם
 הוגש נגדם כתב אישום כלשהו, בטרם נשפטו ובטרם הורשעו. לענין זה, ממצא של
 בדיקת פוליגרף כזה או אחר אינו מעלה ואינו מוריד. אף אם כנגד חלק מהתובעים
 נותרו חשדות מסויימים לאחר הבדיקה – אין בכך כדי להפילם. כידוע, בדיקת
 פוליגרף סובלת מבעיות אמינות ואין היא יכולה להוות אינדיקציה מכריעה לרעת
 התובעים.
32. 32. בכינוס עשתה הנתבעת פעם נוספת דין לעצמה בכך שהציגה כביכול את
 ממצאי חקירתה ו"הרשיעה" את התובעים במעין משפט פומבי – כאשר הם עצמם
 אינם נוכחים על מנת להגן על שמם הטוב.
33. 33. התוצאה היא שהנתבעת הוסיפה ועוולה כנגד התובעים גם בעוולת לשון
 הרע.
34. 34. הנזק: כידוע, לפי סעיף 7א' לחוק איסור לשון הרע, התשכ"ה – 1965, זכאי
 נפגע מעוולת לשון הרע לפיצוי סטטוטורי עד לסך של 50,000 ₪, ללא הוכחת נזק.
 איני רואה טעם טוב מדוע לשלול מן התובעים זכאותם לסכום פיצוי זה. הנתבעת לא
 הוכיחה כי עומדת לה הגנה כלשהי בפני פרסום לשון הרע, וברור מן הראיות כי
 כיוונה לענין זה במודע וכדי להרתיע את יתר העובדים. העוולה בענין כליאת שווא
 אינה מלווה בפיצוי סטטוטורי, אלא בפיצוי בגין נזק כפי שהוכח. בענין זה, שמעתי
 את עדויות התובעים והן היו קשות. התובעים העידו על הבושה וההשפלה שחשו, על
 הקושי למצוא מקום עבודה, על הרתיעה שלהם מלהסתכל על בני כפרם (עדותו של

א (ראשון לציון) 4290/06 *** איהאב נסיראת, אמגד גבארה, חוסאם רביע ואח' נ' יפאורה תבורי בע"מ
 התובע 4 פי ע' 16 ש' 24-27). התובע 1 תאר את הרגשתו: "חלק אני מכיר עד היום ולק
 לא. הזמן הפריד בינינו [בינו לבין עובדים אחרים]. את חושבת זה פשוט? זה כמו
 אונס. במקרה הזה. קשה לי לומר את זה" (פי ע' 21 ש' 27-28). תובע 3 תאר את
 ההשמצות ששמע מאנשים שסיפרו לו על ה"גניבה", וזאת גם לאחר תקופה ארוכה
 מהאירוע (פי ע' 24 ש' 27-28). הוא הוסיף כי במקום עבודתו החדש הוא נזהר שלא
 להיכנס לפרטים או לשיחות מעמיקות, כדי "שלא ישאלו איפה עבדתי" (פי ע' 25
 ש' 7).

35. 35. הדברים מדברים בעד עצמם. אף אם התובעים נטו לצבוע בצבעים חדים את
 תחושותיהם, הרי שהשכל הישר תומך בטענתם כי אמנם בוזו והושפלו. עוולת כליאת
 השווא אינה מחייבת נזק כלכלי או גופני על מנת ליתן פיצוי. די בעצם שלילת החירות
 והתחושה הקשה של העלבון הנלווית לכך על מנת להצמיח את הנזק הנפשי ועוגמת
 הנפש המחייבים פיצוי.

36. 36. בשולי הדברים, אני דוחה את טענת הנתבעת אודות שיהוי. אמנם, התובעים
 השתהו בתביעתם מעבר לסביר. יחד עם זאת, לא היה בכך כדי לפגוע בנתבעת. הטעם
 לכך נעוץ בזה, שהעובדות העיקריות של האירועים נשוא התובענה אינן שנויות
 במחלוקת. ממילא לא נגרם לנתבעת נזק ראייתי. כידוע, הכלל הוא כי מקום בו
 התביעה נופלת למסגרת טווח ההתיישנות, אין לדחותה על הסף, אף אם קיים שיהוי.

37. 37. סוף דבר: התוצאה היא שאני מקבלת את התביעה במלואה. הנתבעת
 תפצה כל אחד מהתובעים בסך של 50,000 ₪. בנוסף, תשלם הוצאות התובעים בהליך
 זה, וכן שכ"ט עו"ד בשיעור 20% מסכום פסה"ד בתוספת מע"מ כחוק.

ניתן היום כ' באייר, תשס"ח (25 במאי 2008) במעמד הצדדים.

ד"ר איריס סורוקר, שופטת